

PENTATEUKEN OG KILDEKRITIKKEN

Dette emne kan godt forekomme lidt 'tungt'. Så tillad mig at forsøge at gøre det lettere tilgængeligt ved at begynde med et eksempel, som må være umiddelbart genkendeligt for de fleste bibellæsere:

To skabelsesberetninger?

Sig mig, har Bibelen *to* skabelsesberetninger? Det hævder nogle forskere, som kalder den *første* i 1. Mos. 1:1-2,4a for *den våde*, fordi den begynder med vand, og den *anden* i 1. Mos. 2:4b-25 *den tørre*, fordi den begynder med land. Man hæfter sig ved, at de to beretninger tilsyneladende beskriver den samme begivenhed, skabelsen, hvorefter lighederne hører op, både mht. stil, ordforråd og opbygning. Begivenhederne, som de beskriver, og de gudsbetegnelser, de anvender, er forskellige. I den første beretning kaldes Gud blot „Gud“ (*Elohim*). I den anden beretning kaldes Gud „Jehova (el. Jahve) Gud“ (*JHWH Elohim*) eller „Gud Herren“ (el.: „GUD HERREN“), eller hvordan navnet nu gengives i de forskellige danske oversættelser.

I den første skabes mennesket som mand og kvinde på sjettedagen 'som kronen på værket', siger vi gerne. I den anden skabes manden som den første og får først senere selskab af kvinden, der formes af hans ribben. Den første skabelsesberetning er bygget skematisk op: Skabelsen sker ved hjælp af en velordnet tidsplan på seks perioder, som kaldes „dage“. Beskrivelsen indeholder et ret omstændeligt ordforråd, og fortællingen rammes ind af gentagelser. Heroverfor virker den anden skabelsesberetning langt mere dynamisk med en levende 'fortællerstemme' og en klart fremadskridende handling.